

Ukraine Investment Framework: як залучити міжнародне фінансування у свій бізнес

Серед нагальних проблем з якими стикається бізнес на сьогоднішній день це відсутність доступу до фінансування та обмежена обізнаність про наявні можливості, зокрема за участі міжнародних організацій. Окрім того, високі процентні ставки, відсутність достатньої застави, а також ризики, пов'язані з війною, ускладнюють процес отримання фінансування.

Наслідки війни також впливають на ліквідність банків та обмежують їх можливість надавати доступне та достатнє фінансування. Наприклад, середній acceptance rate кредитних позик для МСБ наразі становить орієнтовно 60-65%.

Це означає, що значна частина бізнесу або не отримує фінансування, або отримане фінансування не є достатнім.

Доступ до міжнародного фінансування через Ukraine Investment Framework
У 2024 році Європейський Союз затвердив Ukraine Facility – безпрецедентний механізм підтримки України обсягом €50 млрд, який сприятиме макроекономічному розвитку України в умовах повномасштабної війни.

Одна із ключових програм цього механізму — друга компонента Ukraine Investment Framework (UIF) обсягом €9,3 млрд, яка впроваджується Міністерством економіки України спільно з Єврокомісією. UIF включає гарантії, які забезпечують зниження ризиків міжнародних фінансових організацій, двосторонніх агенцій розвитку та українських банків на фінансування проєктів публічного та приватного сектору в Україні. А також гранти для надання “змішаного фінансування” з метою зменшення вартості позик та технічну підтримку.

Що це означає на практиці?

У межах цього механізму, бізнес, який потребує фінансування може прийти напяму до IFI або агенції розвитку DFI яка має відкриті ліміти на Україну, або до українського банку-партнеру IFI та отримати фінансування для свого бізнес-проєкту.

Українські банки-партнери також комбінують фінансові інструменти від UIF з наявними продуктами, такими як доступне фінансування за програмою 5-7-9. Це дозволяє компаніям отримати позику за зниженими ставками та зменшеними вимогами по заставі за рахунок гарантій UIF.

Фінансування доступне державним та приватним організаціям для проєктів у ключових секторах, таких як енергетика, транспорт, агропродовольчий сектор, критичні матеріали, промисловість, ІТ.

Програми фінансування від міжнародних фінансових організацій в межах UIF
Міжнародні фінансові організації — наднаціональні інституції, які надають кредити, гранти та технічну допомогу країнам-членам, а також фінансують проєкти, спрямовані на розвиток інфраструктури, економічні реформи та підтримку сталого розвитку.

В межах Ukraine Investment Framework фінансування від ЄС отримали 5 IFI — ЄІБ, ЄБРР, IFC, KfW та BGK. Вони здійснюють **фінансування проєктів в Україні** напяму (для проєктів з бюджетами понад \$10 млн) або через український банківський сектор (для проєктів з бюджетами до \$3 млн).

Як отримати фінансування?

— Для проєктів з бюджетом понад \$10 млн заявнику необхідно звернутись **напяму до однієї з перелічених IFIs**. Уніфікованої форми заявки або вимог до документації наразі немає, вони є індивідуальними для кожної організації і можуть бути адаптовані до кожного конкретного проєкту.

Як правило, заявникам необхідно підготувати детальний опис проєкту та бізнес план, фінансові звіти, надати ТЕО, план оцінки ризиків та фінансування проєкту. Додатково також проєкт має відповідати пріоритетам конкретної міжнародної організації.

Куди звертатися?

ЄІБ

Команда в Україні: ukraineteam@eib.org

Регіональний хаб ЄІБ для Східної Європи: kyiv@eib.org

ЄБРР

Arvid Tuerkner

Керуючий директор в Україні та Молдові

Ел. пошта: kyiv@ebrd.com

Тел: +380442771160

ІФС

Ліза Кестнер

Регіональний менеджер ІФС в Україні

Ел. пошта: lkaestner@ifc.org

Катерина Чечель

Фахівець програми ІФС в Україні

Ел. пошта: kchechel@ifc.org

KfW

Lorenz Gessner

Директор і керівник Головного офісу у м.Київ

Ел. пошта: kfw.kyjiw@kfw.de

+380445811955

BGK

Agnieszka Falkowska

Директор відділу міжнародних інструментів розвитку

Ел. пошта: Agnieszka.Falkowska@bgk.pl

Arkadiusz Zabłoński

Директор відділу міжнародного розширення

Ел. пошта: ekspansja@bgk.pl

relacjefh@bgk.pl

Окремо проєкт для подальшого розгляду IFI можна подати через [Інвестиційний портал](#) розроблений Міністерством економіки України у співпраці з KSE Institute. Портал вже налічує 126 проєктів розподілених по 10 секторах економіки. Для того, щоб подати свій проєкт, необхідно заповнити [відповідну форму](#).

Програми фінансування від двосторонніх агенцій розвитку в межах UIF

Розвиткові фінансові інститути (DFIs – Development financial institutions) — це організації, які надають фінансову підтримку та інвестиції для стимулювання економічного розвитку в країнах, що розвиваються. В Україні наразі активні понад 15 DFIs, серед яких Norfund, Swedfund, JBIC, FMO, DEG KfW, DFC, Proparco та ін.

Секторальний фокус співпраці окриває енергетику, транспорт та інфраструктуру, харчову безпеку, підтримку МСП, охорону здоров'я, ВПК тощо.

Перелічені DFIs мають відкриті ліміти на Україну та можуть фінансувати проекти з бюджетом від \$3-\$5 млн до \$10-\$15 млн, включаючи інвестиції в приватний та державний сектори. Вони пропонують широкий спектр фінансових інструментів, таких як кредити, інвестиції у власний капітал, гарантії та технічна допомога, що дозволяє реалізовувати проекти, спрямовані на економічне зростання, створення робочих місць та покращення інфраструктури.

Як отримати фінансування?

Заявнику необхідно підготувати готовий до фінансування бізнес проєкт та звернутись напряду до однієї з основних агенцій, які представлені в Україні.

Куди звертатися?

DEG KfW

DEG KfW (Німеччина) надає фінансування, консультації та підтримку приватним підприємствам. Також організація надає підтримку з глибоким знанням ринку й експертизою у сфері клімату. Основні напрямки: фінансовий сектор, промисловість, інфраструктура та енергетика. Ліміт для України становить €250 млн.

Офіс банку KfW:

Київ вул. Велика Васильківська, 44, Офіс № 1

Тел: +380445811955

Swedfund

Швецька інституція інвестує безпосередньо в компанії та опосередковано через фінансові установи та фонди для збільшення частки МСП й сприяння розвитку підприємництва. Основний фокус в Україні в останні роки робиться на проекти по сонячній та вітровій електрогенерації, децентралізованій генерації, модернізація ТЕЦ тощо. Загальний ліміт для України становить прбл €26 млн.

Stefan Falk

Директор проєктного акселератора

Stefan.falk@swedfund.se

IFU

IFU (Інвестиційний фонд уряду Данії) інвестує в фінансово життєздатні компанії, сприяючи зеленому переходу, а також економічному та соціальному розвитку. Основні напрямки: зелена енергетика та інфраструктура, фінансування розвитку, інвестиції в будівництво та експлуатацію лікарень, фінансові установи, що кредитують МСП, а також у регіональні банки. Ліміт для України: €41 млн.

Олексій Пархомчук

Інвестиційний директор

Тел.: +4533637597

Ел. пошта: opa@ifu.dk

Proparco (AFD Group)

Одним із ключових напрямків діяльності французької агенції є підтримка відновлення інфраструктури. Proparco забезпечує фінансування проєктів, спрямованих на відновлення критично важливих об'єктів — таких як енергетика, транспорт і водопостачання.

Proparco також працює з фінансовими установами в Україні, щоб покращити доступ малих та середніх підприємств до фінансування. Мають наміри у подальшому співфінансуванні з ЄБРР й іншими партнерами проєктів у агропромисловому або банківському секторів; залучення місцевих партнерів із глибоким знанням місцевого ринку й законодавства було б перевагою для реалізації таких проєктів.

Axelle Nos

Директорка Офісу AFD в Україні

Київ, Майдан Незалежності, 2

Ел. пошта: afdukraine@afd.fr

IFC

Діяльність Міжнародної фінансової корпорації (IFC) зосереджена на підтримці приватного сектору, сприянні економічному відновленню та залученню інвестицій для відновлення країни. IFC надає фінансові інструменти, такі як довгострокові кредити та інвестиції, для підтримки підприємств в Україні, особливо в таких секторах, як енергетика, агробізнес і інфраструктура.

Київ, БЦ Дніпровський узвіз, 1

Тел: +380444906400

Міжнародні програми фінансування від IFI через банківський сектор

Наразі IFI реалізують свої програми також через понад 15 банків-партнерів в Україні. До основного переліку входять Приватбанк, Ощадбанк, Укрексімбанк, Укргазбанк, Райффайзен банк, Укрсиббанк, Кредобанк, Банк Львів та ін. До переліку програм входять як ініціативи у межах UIF так і окремі продукти які банки впроваджують у співпраці з IFIs.

Як отримати фінансування?

— Проєкти з бюджетом до \$3-\$5 млн можуть подаватись напряму до банка-партнера IFI. Етапи отримання фінансування включатимуть отримання попередньої консультації у представника відповідного банку, підготовка пакету необхідної документації та подачу заявки на фінансування для подальшого розгляду. За більш детальною інформацією рекомендуємо звернутися безпосередньо в банк-учасник програми.

Основні програми IFIs з доступним фінансуванням у межах UIF через банки-партнери України

Програма стійкості та засобів існування ЄБРР (Resilience Program). Програма Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) спрямована на підтримку

малих та середніх підприємств (МСП) у таких секторах, як сільське господарство, фермерство, рибальство, а також виробництво та переробка харчових продуктів і напоїв. Програма охоплює фінансування оборотного капіталу та інвестиційних проєктів, надаючи можливість отримати кредит до 3-5 млн євро.

Банки-партнери програми: Ощадбанк, Приватбанк, Укрексімбанк, Укргазбанк, Укрсиббанк, Кредобанк, Банк Львів, Райффайзен банк.

Програма Конкурентоспроможності та Інклюзивності Малеого та Середнього Бізнесу у Країнах Східного Партнерства (Financial Inclusion Program).

Програма надає можливість фінансувати інвестиційні проєкти з розміром кредиту до 3 млн євро. Додатково до фінансування надається можливість отримання гранту до 30% від вартості інвестиційного проєкту. Максимальна сума гранту становить 300 тис. євро.

Банки-партнери програми: Ощадбанк, Райффайзен банк, Кредо банк, Укргазбанк.

Програма EU4Business Guarantee Facility. Програма спрямована на підтримку МСП через полегшення доступу до фінансування. ЄС надає гарантії для покриття кредитних ризиків і стимулює банки видавати кредити МСП. Максимальна сума кредиту, яку можна отримати завдяки програмі, становить до 5 млн євро, а кредити можуть бути надані в гривнях, доларах США або євро. Термін кредитування може досягати 5 років.

Банки-партнери програми: Приватбанк, Укргазбанк, Кредобанк, Банк Львів.

Більш детальна інформація щодо переліку наявних програм IFIs, а також актуальних програм страхування для бізнесу, представлена у [практичному посібнику з фінансування для підприємців](#), розробленого Міністерством економіки України спільно з KSE Institute.